

ELŐFIZETÉSI ÁRAR:

A kiadónálban átvéve:	
Égész évre...	16 kor.
Negyedévre...	4 "
Helyben házas hordva:	
Égész évre...	20 kor.
Negyedévre...	5 "
Vidékre postán szállítva:	
Égész évre...	24 kor.
Negyedévre...	6 "

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden nap a hét és ünnep utáni napok kivételével.

Szerkesztőség és kiadónál:
Nagyvárad, Apáczai-utca 2.

A szerkesztőség kéziratok visszaküldésére vagy megőrzésére nem vállalkozik.

Előfizetések és hirdetések a kiadónálhoz intézendők.

Egyes szám ára 8 fillér.

NAGYVÁRAD, december 22.

Latinok és görögök.

Valljuk és hisszük — latin szert. katolikusok épügy, mint gör. szert. katolikusok: Jézus Krisztus istenségét. Hiszünk, valljuk és hirdetjük latinok épügy, mint görögök, miszerint Krisztus Istenember volt, hogy ő váltotta meg az embert, hogy ő törölte el az átkot, mely az első bűn következtében az emberi nemre nehezült. Hiszünk és valljuk latinok és görögök egyaránt, hogy a római katolikus anyaszentegyház Jézus intézménye, melyet ő alapított, hisszük, hogy »portae infori non prae-valebunt adversu eam,« hogy ezenkívül nincs üdvösség. Hiszünk és valljuk latinok, épügy, mint görögök, hogy a római pápa Szent Péter törvényes örököse, hogy ő Krisztus egyházának feje, kormányzója.

A legbensőbb, a legszentebb egyesülés fűz össze minket, görögöket és latinokat. Egy és ugyanazon hitet, egy és ugyanazon religiót valljuk és hisszük közösen. Szorosabb, magasztosabb lelki kapcsolat nem létezik, nem létezhetik, ugyanazon ideálokért küzdünk és ugyanazon eszméket hirdetjük közösen, melyek hivatalva vannak az emberiséget a kultura lépcsőin tovább és magasabbra vezetni.

Kiképeztetésünket, műveltségünket, tudásunkat különböző helyeken ugyan, de ugyanazon szellemben, ugyanazon irányban kapjuk és nyerjük, azon szellemben,

melynek alapja, rugója a krisztusi szeretet.

Természetes következménye volna tehát mindezeknek az, hogy mi görög és latin papok áthatva szívünk mélyéig ezen szellemtől és szeretettől az élet küzdelmeiben is közösen, a lehető legszorosabb egyesülésben, együttesen munkálkodjunk, szervezkedjünk és ha kell harcoljunk azon ellenség ellen, mely akkor, mikor fogait vicsorgatja a pápista papra és azt fenevad módjára megmarja, ugyanakkor arculcsapja a gör. kath. papot is.

De ennek dacára mit látunk, mit tapasztalunk?

Látjuk és tapasztaljuk, hogy dacára ezen szellemnek, dacára ezen szeretetnek és benső egyesülésnek, az életben a két különböző szertartású katolikusok közt, a legfeszesebb viszony, a lehető legnagyobb seperatizmus uralkodik. Látjuk, hogy egy és ugyanazon egyháznak gyermekei, kiket a legszentebb lelki kapcsolat köt össze, úgy élnek, mintha nem is volnának testvérek, mintha nem is ugyanazon czélokért kellene küzdeniök. Látjuk, hogy akkor, mikor a kath. vallás és annak képviselői ellen a legbrutálisabb, legégbekiáltóbb merényleteket követik el, mi közömbösek vagyunk egymásnak bajai iránt és összetett kezekkel nézzük azon rettenetes erkölcsi pusztításokat, miket az atheista irányú szociálisták elkövetnek és véghezvisznek, nemcsak a városokban, nemcsak a gyárakban, hanem a falvakban is, hol szintén kezdenek hódítani. Rendkívül siralmas állapotok ezek.

Ha már nem értjük meg mi egymást görög és latin papok, ha nem hatja át kebleinket az egymásiránti kölcsönös szeretet, mely Krisztus vallásának első parancsolatát képezi, ha mi válllvetve, unitis viribus nem vesszük fel a harcot minden vonalon a közös ellenség ellen, ha nem szakítunk minden tradicionális előítélettel és nem távolítunk el magunktól minden mellétekintet akkor, mikor szent vallásunk és szeretett hazánk vesztélyben forog, akkor rövid időn belül nálunk is bekövetkezik a társadalmi tönk, melytől csak egy lépés a forradalomig, mely tudvalevőleg a mai szociálizmusnak életeleme.

Mert akarjuk, ne akarjuk, akárhogy akarjuk takargatni — vagy letagadni nincs másképp: a szociálizmus szellemi tényező és jóllehet lelki aberráció is, mindazonáltal ma számottevő hatalom, amelyet lehet ugyan ideig-óráig puskával és ágyúval ellensúlyozni és féken tartani, de végtére is azt ilyen fegyverekkel megsemmisíteni nem lehet, de nem is szabad, mert itt a lelkeket kell első sorban gyógyítani, már pedig »külsőorvosságok nem hoznak belső gyógyulást.«

Az atheista irányú szociálizmussal le kell számolni, első sorban nekünk papoknak, mint akik legközelebbi érintkezésben állunk a néppel, mint akik első vagyunk a tűzben. A szociálisták megadták a jelszót, megfújták a harci riadót, harczra készen állanak — és mi latin és görög papok?

Sir a lelkem látnom azt a fessessé-

„TISZÁNTÚL“ TÁRCZÁJA.

A hópihék temetnek.

Írta: Tyll János.

Szürke, füstszinű fellegek tornyosultak össze. A csipős decemberi hideg alábbhagyott, azonban a hőmérő fagypontra jóval alul mutatott. Napsugár nem melegített, hanem mint hatalmas aranykéve feküdt végig a megfagyott fekete földre. Az óriási nyüzsgés, mely az ünnepeket megszokta előzni, forrongó kráterre alakította a várost, melynek disharmonikus moraja ott lebegett felette a szürke fellegek sűrű tömegének ölén. A téli est csakhamar elűzte gyorsszárnnyal sötétségével a nap tünedező világát, s aztán rá feküdt a városra, mint ha sulyával szét akarná nyomni a hatalmas palotasorokat. A sűrű sötétséggel küzdve a villanylámpák fénye, homályos világot vetett az utcákra.

A márványbánya részvénytársaság óriási épülettömegének első emeletén, a hivatalos helyi

segekből csakhamar kihalt a világosság, s a hivatalnokok csoportja sietett a kávéházak megszokott levegőjébe, hogy a délután félbeszakított játékot folytassák.

Homoki egyedül jött le a hivatalából s gyorsan hagyta el a népes utcákat és sietett magános helyett keresni, mintha üldöznék valami. Mikor a városligetbe ért, megállott, forró homlokát jéghideg kezével végigsimította s egy elkorhadt fatörzsre ült s a mögötte maradt nyüzsgő várost nézte undor mosolylyal.

— Holnapután karácsony. Gyermekek öröme. Mily boldog voltam, mikor még én is úgy örülhettem, mint azok a gondatlan gyermekek, mikor mosolygó könnyes arczczal állottam énis karácsonyfa alatt... Akkor még nem ismertem az embereket, nem ismertem az élet minden perczen előkerülő ösvényt... Oh anyám, ennek te vagy az oka. Ha csak egyszerű gazdálkodó ember maradtam volna, mily boldog volnék most is. Nem kellene fényes nyomorúságom alatt görnyedni ingadozó lélekkel. Kényelem, fényűzés, sok-sok pénz, ez kell neki. Nem

veszi észre, hogy ez megemészti fizetésem-mel a lelkemet a testemet és a be...

— Oh de mit is hadarok itt össze. Hisz még nem történt semmi, még becsületes vagyok... Becsületes, és az is maradok. Pfuj örökös szegénységben élni. Kerülni embertársaim tekintetét s túrni az emberek megvető beszédét, melyet mögöttem tennének úgy, hogy hallhassam. Nem, ezt nem fogom elérni. Megmaradok a becsület utján. — Karácsony! És neki most pénz kell, ezer korona. Ő nem akar mögötte maradni Endrődyéknek. Oh te nyomorult asszony, te nem tekintsz semmit. Tudod, hogy gondatlan háztartásod, nyomorult három-ezer forint fizetésemet felemészti. Nem, nem lesz meg a pénz. Többet nem fogsz uralkodni rajtam. Nem fogja józan eszemet elcsavarni csábos mosolyod. Ha pedig követeled, visszadam állásomat veled együtt atyádnak. — És ezt oly határozottan mondta, — hogy szinte maga is meggyugodott benne. Felállott a fatörzsről s szinte örvendve ment haza. Felesége gyönyörű barna asszony, kedves mosolylyal üd-

LEBOVITS és WEISZ angol divat férfiszabó cég

keztek, a mely raktár dús választékban a nagyérdemű közönség rendelkezésére áll. Előnyös ruhabérlet-táblázattal a cég szívesen szolgál, a legjobb kiszolgálásról pedig a cég eddigi jó hírneve is kezeskedik. — A m. t. vevőink és a t. közönség további pártfogását tisztelettel kéri

Lebovits és Weisz angol divat férfiszabó cég NAGYVÁRAD, Fő-utca, zárdá-épület. — Városi és vidéki telefon sz. 151.

get, kimértséget, jéghidegséget, azon nagy ürt és távolságot, amely közöttünk van és amely minket latin és görög papokat egymástól elválaszt. Mi még annyira sem jutottunk, hogy megértsük egymást. Mi hirdetjük Krisztus evangéliumát, prédikáljuk a szeretetet, a békét, az egyetértést, és mi — édes Istenem — nem tudjuk megérteni egymást. Mi ahelyett, hogy közelednénk egymáshoz, távolodunk egymástól. Ridegen elzárkózunk egymástól és nem törődünk közös bajainkkal. És addig, míg mi egymást aposztrofáljuk, stiklizozzuk, míg egymás gyűlölésébe nem tudunk belefáradni, addig a közös ellenség szervezkedik, gyűlésezik, beszél, agitál, hiveket toboroz magának és kiadja a jelszót: üsd a papokat, le a csuhásokkal.

Krisztus egyházának kapuit már nem is döngetik, hanem feszítik, szent vallásunk ellen törnek, leakarják taszítani trónjáról az Istent és mi még mindig nem ébredünk? Még mindig nem keresünk a közeledő pontokat, melyek minket egymáshoz hoznak? Védelem nélkül akarunk elvérzeni az istentagadók bombái és kései alatt?

A Megváltó születésének felséges ünnepe előtt állunk, a szeretet, a béke nagy ünnepe a küszöbön — ébredjünk! Szakítsunk a multtal, felejtjük el annak keserűségeit, ne keressük a hibákat sem egyik, sem másik részen, hanem bocsásunk meg egymásnak kölcsönösen, és egyesüljünk Krisztus keresztyénjei alatt. Krisztusban szerelett testvéreim, görög és latin papok! Ébredjétek! Katolikus papok a váradi egyházmegyében, Krisztusnak szolgálói, papjai az egész országban fel, — ne aludjunk tovább — ébredjünk. Tömörüljünk össze, álljunk meg rendületlenül az ellenség támadásai ellen, legdrágább, legszentebb kincsünkön van szó: hitünkön és hazánkról. (Kl.)

A politikai válság.

A német kereskedelmi szerződés és a válság.

A Keresztes Ujság a következőket írja: A magyarországi országgyűlést márcz. 1-ig elnapolták és ennél fogva a magyar országgyűlésnek a Magyarország-Ausztria és Németország között kötendő szerződéshez hozzájárulása nem lehetséges ideje korán.

Mint hogy a szerződés ratifikálása formászerűen a magyar népképviselőt hozzájárulásától függ, úgy látszik, hogy az új kereskedelmi szerződés márcz. 1-én nem fog életbe lépni. Erre vonatkozólag azt jelentik nekünk, hogy itt el vannak tökéltve, hogy az új kereskedelmi szerződést minden körülmények között életbe fogják léptetni.

A Magyarországon fenálló nehézségeken túl fogják magukat tenni, annyival inkább, mert Magyarországon nem találkozunk az új kereskedelmi szerződés komolyabb opposícióval. — Hogyha a magyar válság elég jókor véget érne, akkor a magyar képviselőház még az utolsó órában is megtogja adni hozzájárulását és minihelyt a szerződés ratifikálva lesz, azonnal minden fentartás nélkül életbe fog lépni. Vajjon Magyarországon és Ausztriában teljesíteni fogják-e az alkotmányos föltételeket, ennek megvizsgálása nem a kormány dolga.

Az öreg katonák szabadságolása.

A Mittagszeitung értesülése szerint a 2. hadtest parancsnoksága tegnap parancsot adott ki a Bécsben állomásozó csapatoknak, hogy a 3-ik évet szolgáló katonákat azonnal szabadságolják. A parancs értelmében már tegnap megkezdtek azoknak a katonáknak a szabadságolását, akiknek már október elsején kitelt a 3 évük. A számba jövő ezredek a 6., 51., 60. és 72-ik.

Az udvarhelyi főispán beköszöntője.

Székeljudvarhelyről jelentik a Magyar Távirati Irodának: Ugron János Udvarhely-

megye főispánja a közigazgatási bizottság legutóbbi ülésén először elnökölt. Az ülésen a tagok csaknem teljes számban voltak jelen. A főispán hosszabb beszéddel nyitotta meg az ülést, amelyben kérte a bizottság jóakaró támogatását, egyszersmind biztosította a bizottságot arról, hogy a főispánságra csak azért vállalkozott, mert a kormány programjában helyet találtak mindama demokratikus elvek, amelyeket ő is vall és amelyeknek diadalra jutásától hazafias aggodalmának befolyása alatt közreműködését meg nem tagadhatta és ezért hagyta el békés otthonát, hogy ismét a közélet porondjára lépjen. Akiket a politikai párt-szenvedélyek elfogulttá nem tettek és akiknek élelétását közviszonyaink ziláltsága el nem homályosítottak, azoknak meg kellett látni a válság mögött mutatkozó veszélyt, amely közviszonyainkat és egy hosszú, békés munkálkodás által elért jelentékeny eredményeket fenyegetik. Minden hazafinak össze kell tehát fogni, hogy hazánkban ismét békés, nyugalmas állapotokat teremtsünk, hogy a korona és a nemzet közötti egyetértés helyreállításával a nemzet kulturális és gazdasági fejlődése biztosított legyen. (Élénk helyeslés.) Ilyen működésben látja szülő a valódi hazafiságot és biztosítja a közigazgatási bizottságot, hogy a Fejérváry-kormány nem azért jött, hogy az alkotmányt megsértse, hanem célja, hogy e válságos helyzetből a nemzet megszégyenítése nélkül a kibontakozás útját keresse. Ha ez nem így lenne, úgy ő nem jött volna e helyre és ha nem így lesz, tudni fogja, hogy milyen konzekvenciát vonjon le a maga részéről. (Helyeslés.) Törvénytelen ségre sohasem volt kapható és nem is lesz. De nyugodtan vallja, hogy a kormány soha törvénytelen intézkedést nem tett és tőle olyat nem is követel, ami bármi tekintetben a törvénybe ütköznék. A főispán bizik a vármegye közönségének higgadságában, hivatkozik saját multjára és kéri, hogy őt a vármegye békés igazgatásában támogassák. (Általános helyeslés.)

A közigazgatási bizottság két ellenzéki tagja az ülésről távol maradt és az ülés a legnagyobb rendben folyt le.

A hadügyminiszteri rendelet.

Pitreich báró hadügyminiszter rendeletet intézett az ország hadtestparancsnokságaihoz a lovassági csapatok kiegészítése tárgyában. A rendelet szerint a gyalogezredek minden száza-

vözölte férjét. Homoki félre tekintett, hogy elkerülje felesége tekintetét s azt a mosolyt, melynek soha nem tudott ellenállni s egy faulbeült. Komoly volt. Felesége, kit városszerte csak a szép pénztárosnénak hívtak, mint áldozatára leső démon közelgett felé.

Homoki mélyen elvult merülve gondolataiba s nem vette észre amint felesége a faultel mögé kerül. Homokit gyermekkori boldog éveit ismét hatalmukba ejtették. Megjelentek előtte az iskolai évek. Az összeszólalkozás anyjával, ki eltérítette a gazdálkodástól. Majd a gyakornokoskodás. És most megjelent előtte az igazgató leánya a bálterem pargnetjén, előtte lebegett a leány csábos mosolya — És most felesége arca feléje hajlik ugyanazzal a mosollyal, az ő gyönyörű szemével s rózsás ajkát csókra nyújtja. — Homoki elfeledett mindent elfeledte elhatározását s felesége ajkát megcsókolta, és azt az arcot, mely neki végzete, mely őt becsületéből fogja megfosztani, két keze között tartotta s gyönyörködött benne. S megint megcsókolta.

Másnap mikor elment hivatalába felesége csábos mosolya ismét hatalmába ejtette.

— Ugy-e meglesz? Sugta az asszony.

— Meg, szerelmem — mondta Homoki s elment. Megígérte hogy meglesz, pedig tudta, hogy nem szereshet pénzt.

*

Ugyanolyan szürke est, mint az előző napon volt. Most is oly óriási vagy talán még nagyobb volt a nyüzsgés városban, mint az

előző nap. Csak Homoki volt más. Elvesztett valamit, elvesztette a becsületét egy szép asszony csábos mosolyáért.

A hivatalnokok csoportja most jókorabb hagyta el a részvénytársaság palotáját, csak hogy most nem a kávéházakba siettek, hanem haza a családi körbe, mert karácsony szombatja volt. Homoki is családjához sietett, csak hogy néhány percczel később, mint a többiek.

Feldult arczzal, izgatottan lépett felesége elé s szinte önkívületlenül tette pénztárcáját annak pipereasztalára.

— Te édes — mondta az asszony örömmel — tudtam én, hogy értem megfogod keríteni.

— Igen, megkerítettem. Itt van tizszer, ezerszer annyi. Ötvenezer forint. Most már nem maradsz Endrődyék mögött — felelte gúnyosan s abbahagyta beszédét, pedig még többet is akart mondani, de valami elfojtotta hangját. Kalapját feltette, ránézett felesége mosolygó arcára és elrohant. Messze ki a szabadba, jó távol a várostól egy széles országútra.

Menekült, pedig még nem tudta senki a bűnét, csak az a néma pénzszekevény, de hisz az hallgat. Lelkiismerete üzte, menekült magától, menekült becsületének kísértő árnyékától. Kerülte az elszármazott emberek tekintetét. Félt tőlük. Ugy érezte, mintha már mindenki megvetné, mindenki tudná, hogy ő sikkasztott. Ha megrezzent a fa, ha annak árnyéka mozgott a földön, ő megrezzent, mintha üldözői volnának.

Megváltik állásától, feleségétől, országától és menekül ki más világba.

És most eszébe jutott az ő édes anyja, falusi gazdálkodása. Ezekről előbb elbucszik, mint legkedvesebb emlékeitől. Elbucszik még ma. És még sebesebben haladt a megfagyott uton faluja felé.

A sűrű fellegek még feketébbé tették az éjszakát. A hideg a városon kívül tizszeresen érezte dermesztő hatalmát. És Homokit ez nem tartotta vissza, talán nem is vette észre. Kabáját kigombolta a szél s őt lelkiismeretének vádjai izzasztotta. Északi szél keletkezett s arcába csapta hasító levegőjét. Az elmaradó fák sivatása még jobban ijesztette, üzte... Aztán megállott a szél s csak borzasztó hidege maradt meg, mely megfagyasztotta Homoki arcán a verejtéket. Hópihéket kezdtek szállingózni s a földet csakhamar fehér lepel borította, melytől mintha világosabb lett volna.

Homoki ereje fogyni kezdett s a hideg növekedett. Érezte, hogy ereje folyton fogy, de ezt nem akarta hinni, félt, hogy nem tud anyjától elbucszni.

A hó mind sürjebben esett s megnehezítette a járását. Homoki már csak alig vonszolta tagjait. És most a messzeségbe feltűnt előtte kedves faluja, látta azt a piczike fényt, mely anyjának házából tört elő. Érezte boldog családi köréből kiáradó meleget és mikor azt a piczike világosságot meglátta, megállott, megállította a lelkiismerete. A fagyos verejtéket letörülte arcáról s ismét menni akart. Lábai megbicsaklottak s Homoki összerogyott.

dából 12 legényt fognak áthelyezni kiképzés céljából a lovassághoz. A hadügyminiszter e rendelet értelmében utasította a hadtestparancsnokságokat, hogy a kiadott utasítás szerint az áthelyezéseket e hó 28-ikáig fejezték be. Így lesz a bakából huszár.

NAPROL-NAPRA.

Alkonyodik.

— Térj be hozzánk Uram, mert alkonyodni készül . . .

Jól esik lelkünknek, hogy ünnepelhet. Ünnepeket úgy, ahogy a katolikus hitben lehet csak. Schol másutt, semmiféle szervezetében a világnak. Nem érdemljük meg az ünnepet, de szükségünk van rá nagyon. Új erőt ad, valamelyes fordulatot, lendületet a fáradt, mondjuk így, a *roszban elfáradt* világnak.

Kell nekünk a fény, mert sötétség teríti ránk szárnyát.

Hogy állunk a *politikában*? Csehül. Már tavaly is zűrzavaros helyzetben köszöntött ránk a karácsony, de akkor alaposan fölrázott bennünket a tespedésből, téletlenségből, letargiából. Jött a januári választás, amely nagy változást hozott a közállapotokba. Sajnos, ezen a csapáson nem maradtunk sokáig. A nemzet akaratát nem érvényesíthetett a viszonyok, különböző intrikák és aknamunkák közrejátssza folytán napjainkig rettenetesen összekuszálódott. A tohuvabohu nem hogy megszűnt volna, hanem a legszomorubbán elfajult. A nemzet jogainak tudatában van s álláspontjából jótá nyit sem enged. A nemzet ellenségei nyílt harcban mindenkor vereséget szenvedtek. Így aztán az elkedvetlenítés, elkeserítés, kifárasztás taktikáját vezették be. Ezt a célzott szolgálják az örökös *elnapolások*. Ott vannak aztán a *vörös vezércsapatok*. Velük példátlanul eldurvult a küzdelem.

Nem iksérlette meg, hogy felálljon, jól esett neki a pihenés. Kimerült tagjai követelték a pihenést és ő elaludt. Álmában folytatta útját, tovább a világosság felé, mely édes anyja alakából vetődött a fehér hóra.

Hallotta anyja szavait, érezte ajkán a leg-összintébb szeretet csókját az anya karjai közt. Jó meleg szobában volt, messze, más világban üldözői elől elrejtve, feltalálhatatlanul és ő boldog volt. Ajkain guny és öröm mosolya ült. Éjfél volt.

Homoki csendesen aludt a puha hóágyon, mely körölte folyton növekedett. Édes anyja pedig boldogan gondolt fiára, kit holnap felkeres.

A falu templomából harang csengése zugja tele a csendes, hangtalan levegőt s a tiszta csengő hang elsuhan a hófehér szőnyegen és elszáll oda, ahoz a fekele ponthoz az országutra is és ott Homoki lelkével száll fel messze a nagy világűrbe.

Csengett a harangszó, hirdette az Üdvözítő születését, a hópihéket meg hullottak csendesen s emelték a talajt és temették Homokit . . .

Busan sít a hideg szél s hőtömeget hajt maga előtt, míg odaér, hol Homoki fekszik és ott megáll, a hőtömeg ott marad a szél elnyargal s másik tömeget hoz s azt is leteszi, ott annál a piczike fekete pontnál, mely alig látszik ki a fehér takaró alól, hol Homoki fekszik . . .

Egyenlő a talaj. Csupa fehér minden, s a vastag hóakaró alatt fekete föld van, meg egy bűnös ember teste, ki vétkezett egy csókért, egy csábos mosolyért . . .

Tudvalevő dolgok ezek. Szomorú, sívár a politikai látóhatár. A szem, a szív sóvárogva lesi, mikor gyul ki a karácsonyi fény. Talán meghozza a békeséget.

Békét akarunk, de olyat, amelyet a nemzeti lelkiismeret, a hazafias öntudat nyugodtan fogadhat. Vajjon megerősít-e bennünket ilyen béke kivívására a karácsony?

A politika mindig kihat a társadalomra. Most is. Helyesebben: most kivált. De, hiszen talán a társadalom irányíthatná a politikát? Vagy mi? Így is, úgy is pang a társadalmi élet. Erkölcsileg is, anyagilag is. Hogy a vállalkozási irány domináló jellegét mennyire elvesztette, arra ijesztőbb, eklatánsabb példát még alig láttunk ebben az országban, mint itt nálunk. Pedig hát hála Isten, erre-arra mi is csak megfordultunk volna már. Mindennek pedig, mint megszámlálhatatlanul sokszor elmondottuk, a katolikusok élethetlensége az oka. Tudunk mi dolgozni, ha akarunk. Hát miért nem akarunk?

De nagy szüksége van ennek az alkonyodó társadalmi életnek az utmutató, világosságot árasztó betlehemi csillagra!

Hogy a társadalom gazdasági világa mennyire szegény a hosszú válság napjai alatt s hogy valósággal *hosszunapokat* él, az élet legkisebb, legigénytelenebb jelenségei is mutatják manap. Fölről-lefelé, alulról fölfelé hangzik az általános panasz, hogy *nincs pénz*. A nótá azt mondja, de majd lesz. Gazdasági viszonyaink azonban manap annyira rosszak, hogy nálunk egyelőre belátható időn belül még csak *nem is lesz*. Beföllegzett itt is. Tönk szélén állunk. Közelg az alkony.

Igy van ez véges-végig mindenféle vonatkozásában az életnek. Ahol nem tartották meg a hitet és nem harcoltak jó harcot.

De már elmúlt az utolsó *roráte*. A karácsonyfát is teleaggatták már. Csak órák válsztanak el, hogy meggyujtsák gyertyáit. S a gyertyák nyomán fény támad majd az alkony ködében és szeretet hullik a szívekbe.

— Térj be hozzánk Uram. Alkonyodni készül. Nekünk pedig világosság kell. Sugár és tűz. Béke, szeretet és erő. (h)

Előfizetési felhívás.

Mainz lánglelkű főpásztor, *Ketteler* azt mondotta egy alkalommal, hogy: *aki nem támogatja a katolikus sajtót, az nem is jó katolikus*. De aki önzetlenül támogatja és terjeszti, az *valódi apostol*. Ezt a nagy igazságot, ezt a szokimondó, bátor jelét írjuk soraink élére az új évnegyed, az új esztendő küszöbén.

Kik vagyunk, mit akarunk, nem kell bővebben magyaráznunk. Azok vagyunk ma is, akik tizenegyesztendőn keresztül voltunk és azt akarjuk ezután is, amit eddig akartunk. Nekünk a sajtó nem üzlet, hanem élethivatás. És ezt a fenkölt missziót lelkünk egész ideálmusával, legjobb erőnkhez képest, tollunk minden becsületes iparkodásával, következetesen iparkodunk betölteni.

Ideálunk az erkölcsileg és vagyoniilag erős, hatalmas keresztény Magyarország.

Ezért a szent eszméért vivjuk meg kemény küzdelmünket nap, nap után az író toll fegyverével. És, hogy jó harcot harcoljunk, bizonyossága az a *temérdek támadás*, amelyben a rombolás s a gyűlölet sátáni szelleme részesíti munkánkat. De bennünket nem lehet eltántorítani.

tani. Egy hang sugja nekünk, most vagyunk a legjobb úton, amikor szinte életünkre tör az ármány. És ez a hang, amelyet mindennél többre becsülünk a világon — a *lelkiismeretünké*.

Istennel, a hazáért küzdünk hiven továbbra is és ebben az elszánt harcban joggal számítunk a katolikus társadalom *szellemi és anyagi támogatására*. Ne feledjük a nagy püspökök szavát.

Nem jó katolikus családok azok, kik a nyíltan, vagy sorok között vallásgyalázó lapokat virágoztatják föl azon a pénzen, amely teljes joggal a katolikus sajtót illeti!

Bizalommal kérjük előfizetőink támogatását, az előfizetési pénzeknek valamint, az esetleges hátralékoknak, ahol fölmerültek, beküldését.

Előfizetési árak:

A kiadóhivatalban átvéve:

Egész évre — — — — 16 kor.
Negyedévre — — — — 4 „

Helyben házhoz hordva:

Egész évre — — — — 20 kor.
Negyedévre — — — — 5 „

Vidékre postán szállítva:

Egész évre — — — — 24 kor.
Negyedévre — — — — 6 „

A TISZÁNTÚL
szerkesztősége és kiadóhivatala

UJDONSÁGOK.

TÁJÉKOZTATÓ.

Decz. 26. Kath. Legényegylet pásztorjátéka.

Karácsonyi piac.

A szeretet ünnepe jóságosan integet felénk. Karácsony itten lesz megint. A kis Jézus utra indul s a szívekbe betekint. Már uton-utfélen élénkbe tűnik a nagy nap, amelyre mindenütt temérdek az előkészület. A kirakatok ajándékokkal dusak, a boltokban egymást érik a vevők. S nap-nap után népesebb a karácsonyi piac. Ez ám a tarka világ! Fenyőfaerdő, bábossátrak, halas kofák, czukorkák és karácsonyfadísz, kenyeres asszonyok, sítóvisító malacok, káposzta, sülttök, alma, citrom, füge, narancs, lencse, tojás, borsó, mazsola, zöldség, paprika, dió, mák. Körülbelül így fűst az egyik négyszög. Az, amelyikre a karácsony legjobban rányomja bélyegét. De ki tudná leírni. Hiszen annyira aprólékos, részletes, színes, hangulatos. A baromfi-piac rettenetesen zsúfolt. Csirke, kappan, pulyka, kacsa, liba egymásmellett busul, ha ugyan még le nem vágják s úgy nem hozzák ki a piacra. Pompásnál pompásabb jelenetek egymást érik. Inceselkedések, mókák, csiklandós tréfák emitt.

Amott sopánkodások, panasz, sőt itt-ott alapos összeszólalkozások is. Kedélyes dolgok ezek. Csak szem kell, amely meglássa, szív, amely föl-érezze őket. Egy asszony báránykakat árul a karácsonyfa alá. Nézegetik. Főlemelik a kis alkotmányt, mustrálgatják. Drága, drága.

— Ej, ej, mondja az asszony. Ne sajnálja. Hiszen egyszer van karácsony . . .

És megsimogatja.

— Kis fia is van neki, nézze.

Kínálgatja tovább. Hej, hej! Sok gyöngédség lakik ám a kopott nagykendők alatt is . . . A piacon egyébként általános a panasz a drágaságra. A város társadalmi viszonyaira pedig jellemző, hogy legnagyobb forgalma a baromfi-piacnak van. Legkapósabbak a nehéz, kövér — libák. Hm. Pedig a liba nem karácsonyi eledel . . .

Hogy még változatosabb legyen a kép, fehér álmok szállnak le lágyan, angyalszárnyakon. Hull a hó. Egyik-másik árus, akinek publikuma

nincs, mozdulatlanságával, havas sípkájával eszünkbe juttatja azt a bizonyos *szorost*, amelyben minden csöndes. Itt is hull a hó. De itt minden hangos.

* **Az új jogtanár.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter a nagyvárad kir. kath. jogakadémián megüresedett közjogi tanszékre, mint Budapestről értesülünk, dr. Kis Gézá, dr. Kis Mór kolozsvári egyetemi tanár fiát nevezte ki, aki nemrég végezte tanulmányait a kolozsvári egyetemen. Bár nagy küzdelem előzte meg e kinevezést s bár az új tanárt az akadémia egyik helyre sem jelölte, elfogulatlanul fogadjuk e kinevezést, abban a reményben, hogy aki Budapesten is, Kolozsvárra is tagja volt a Szent Imre-egyletnek, az Nagyváradon is hű lesz eddigi elveihez s az akadémia kath. jellegéhez.

* **Lezárták a főispáni lakást.** Biharvármegye és Nagyvárad városa ez idő szerint főispán nélkül van, mert a kormány nem talál Biharba főispánt. Dr. Bethy László volt főispán teljesen kiköltözött már korábban a megyei székházban levő főispáni lakásból. Biharvármegye tegnapi hitelesítő közgyűlése után nevezetes aktus folyt le a vármegyeházán. Dr. Miskolczy Ferencz alispán lezárta a főispáni lakást s a főispán szolgálatára rendelt megyehajdukat beosztotta a megyei hivatalokhoz szolgáltatattalra. Ez az aktus azonban semmiképen sincs összefüggésben a nemzeti ellenállással s a más megyékben végbement főispáni lakások lepecsételésével, mivel csak addig marad lezárva a főispáni lakás, amíg kerül új főispán, mert Biharvármegye egy cseppet sem renitens, hanem megalkuszik a körülményekkel.

* **Akadályok a villamos vasúti vonalon.** A villamos vasút építése sok kellemetlenséggel jár. A napokban a műtanrendőri bejárást tartották meg a Templomtér és Kossuth Lajos-utca között, valamint a régi sertésvásártéri teleptől az áruházig épített vonalon. A régi közúti vágányokon az eddigi kis gőzmozdonyokkal és egy I. oszt. kocsival ki is indultak az új villamos vonalak bejárására. A társaság és a város képviselői elhelyezkedtek a kényelmes kocsi s megindult a vonat Kolozsvári-utcán befelé. Azonban nem sokáig tartott ez a kényeztetés, mert a villamos világítási lámpa oszlopához oly közel építették a villamos vasút vágányát, hogy a mozdony és a kocsi nem férnek el a villamos oszlopoktól. A társaság tehát lezárta s átalakult gondolkodó bizottsággá s elhatározta, hogy itt nincs más mit tenni, mint szépen vissza menni azon az uton, ahol jöttek. Így aztán a kis gőzdaráló behozta őket a régi várad-velencei vonalon Zöldfa-utczára. Most aztán a villamos oszlopokat helyezik át Kolozsvári-utczán a vasúti vágányoktól távolabb. Minden esetre czélszerűbb lett volna, ha a vágányok elhelyezésénél nagyobb figyelemmel járnak el, mert az építést vezetőknél tudniok kellett, hogy milyen terjedelmű járművekkel fognak a villamos vasút vágányain közlekedni. De hát Nagyváradon így megy minden munka.

* **Fura állapot a vármegyénél.** A belügyi kormány az 1906. év elejétől Biharvármegyénél 36 napidijast vett át az állami dotáció terhére, akiket eddig a vármegye háztartási alapjából fizettek. Ezeknek a véglegesített s nyugdíjjogosultsággal rendszeresített napidijasoknak a kinevezését a miniszter a főispánra bízta, aki azonban ragaszkodván azon elhatározásához, hogy lemondásának benyújtása után semmiben sem intézkedik s így a 36 napidijast sem nevezte ki. Ilyen körülmények között most előállott az az eset, hogy a 36 napidijas újkor nem kap fizetést. A vármegyénél be van szüntetve az év végével a napidij, az állam pedig nem utalja ki a megfelelő összeget, mert a napidijasok nincsenek kinevezve. Tehát sok sze-

gény ember és család az új év beköszöntésekor még azt a szerény összeget sem kapja meg, ami a megélhetésre különben is annyira csekély. Elmondhatják a különös helyzetbe jutott napidijasok, hogy hivatal ugyan van, de fizetés nincs.

* **Karácsonyfa ünnep.** A Biharvármegyei és nagyvárad négyelet e hó 24-én délután 3 órakor előbb az Erzsébet-leányárvaházban, majd a Lujza-menházban karácsonyfa ünnepet rendez. Ez alkalommal úgy az árvaházban, mint a női menházban az árvákat és az elaggottakat kedves ajándékban részesíti a négyelet. A kedves ünnepen az egyesületi tagokat, valamint érdeklődőket szívesen látják.

* **Sikos utak.** A téli idők beköszöntésével előjött ismét a sikos utak veszedelme. A házakból kivezető folyókák vize szélesen odatagy a gyalogjárókra s veszélyezteti a közlekedést. A főutcáin aszfaltot is igen nehéz a közlekedés, különös azért, mert a hó odatagy az aszfalthoz. Van ugyan rendelkezés, hogy a jeget és havat el kell takarítani, de a rendelet megtartására nem ügyel fel senki. Pedig nagyon üdvös volna előbb intézkedni, nem mikor már a szerencsétlenségek egymást érik.

* **Halálozás.** Gyagyovszky János kis leánya Jolánka élete 19 ik havában elhunyt, temetése f. hó 23-án délután fél 4 órakor lesz Széles-u. 1. sz. házból.

* **Rémes álom.** Találkozom a minap Józsi barátommal. Nem vagyok ijedős ember, de Józsi arczától megrémültem. Mosolygós, piros kerek képe megnyult, mint a fuszujka szára, rémült volt az arca, remegett minden ina s ijedten tekintett jobbra-balra. Mikor engem meglátott örömmel borult a nyakamba.

— No, csak hogy látlak! Mondd meg, hol vagyok? Ébren vagyok-e?

— Uhm. Ha nem sértelek meg, honnan jössz ilyen kérdéssel?

— Az ágyból. Ha t. i. ébren vagyok.

— Ébren vagy és itthon vagy, Nagyváradon. Tekints körül: az ott Kohn, ez Schwartz, amaz Grün — ez kétségtelenül Gross-Wardein.

— Nem Afrika?

— Ember! Megrázzalak? Mi lett?

— Semmi... semmi... képzeld mi történt velem. Azt álmodtam, hogy főispán lettem...

— Szégyeld magad! Ilyet álmodni!

— No csak várj! Főispánnak nevezett ki Kristóffy, még pedig Afrikába s az installációmon akkora struccztójásokkal tisztelték agyba-főbe, mint a fejed! Hát nem borzasztó álom! Huh, hogy kopogtak a tojások! S aztán a mint egynek a tartalma kilötyt a tarkómon... brrr! Borzasztó!

És rendithetetlen meggyőződéssel feleltem:

— Nem borzasztó biz az. Sőt bárasak valóság volna.

— ?!

— No igen. Mert ha téged Kristóffy Afrikába nevezne ki főispánnak, akkor Kristóffy sem Budapesten, hanem Timbuktuiban vagy Matloktokóban volna belügyminiszter.

* **Leütötte a társát.** Tegnap délután Havasdombrovicza községben egy földműves munkás baltával súlyosan megsebesítette egyik társát. Mint onnan telefonálják Blázs Mojszi, Indrej Lázárral az erdőbe ment, hogy ott galyfákat vágjanak. Az erdőben Indrej, valószínűleg az összegyűjtött fán nem tudott meg egyezni Blázsossal, baltájával őt fejbe vágta. Indrej tettének elkövetése után elmenekült az erdőbe. Az eszméletlen Blázst vérbefagyva találták meg, kihallgatni nem lehetett, mivel seb-láz állott be. A királyi ügyészség a sólyomi csendőrsőrt bízta meg a nyomozás vezetésével.

* **A villamos szünetel.** Mint a villamos művek vezetősége jelenti, vasárnap délelőtt tíz órától délutáni két óráig bővítési munkálatok miatt az áramszolgáltatás szünetelni fog.

* **Fehér Karácsony.** A kellemetlen időjárás után beköszöntött a legszebb idő, a gyö-

nyörű fehér tél. Tegnap megeredt a hóesés; a hópihéék szálltak szépen, csendesesen s nem lett belőlük sár, pocsolya, hanem szép, fehér szemfödőt vontak az alsó, pihenő földre. Így kilátásunk van, ha csak egy enyhe déli szél főnkre nem teszi, a poétikusan szép fehér Karácsonyra.

* **Jó a jég.** Az állandó hideg idő rendkívül kedvez a korcsolya sportot kedvelőknek. A Városliget pompás jégtükrre minden nap megtelik vigkedvű ifjúsággal, akik kipirult arccal siklanak tova a ragyogó jégpánczélon. A Biharvármegyei Casinó erkélyén kis kék lobogó jelzi, amikor a Városligetben jó a jég!

* **Pórlujárt utonállók.** Különös kedvtelése volt három sihedernek abban, hogy a Körözs-utczán járókeleket minden ok nélkül inzultáltak. A három igaz utonálló kapu alá húzódott és amikor látták, hogy valaki közelg, minden szó nélkül nekiestek és ahol érték ott ütötték. Tegnap végre pórlujártak. Ugyanis egy iparos haza igyekezvén feleségével, összetalálkozott a három pasassal, kik a megszokott masszázst ismét gyakorolni akarták. Az iparos felesége megajánlta férjét és rendőrért szaladt, három buzgó rendőr csakhamar ott termett, azonban a csirkefogók menekülni akartak, mire a három rendőr egy darab hajszát után elfogta őket, illetőleg csak kettőt, mivel a harmadik a városháza felé menekült, de vesztére, ugyanis amint a rendőrség előtt futott el, egy rendőr éppen akkor lépet ki a kapun és a szó szoros értelmében annak ölelő karjai közé vetette magát.

Czélszerű karácsonyi ajándék!

Uraknak! Nyakkendő, házi-czipő, hálógék, gallérvédő, keztü, zsebkendő, pénz és szivartárczák.

Hölgyeknek! Házi-czipők diszes kivitelenben, alkalmi czipők, harisnyák, selyem zsebkendők és illatszerek.

Ezen cikkekben kívül legújabb divatu férfi kalapok, kézmunka czipők, téli alsó ruhák, keztük és kalucsnik legjobb minőségben és legolcsóbb árban.

REICHARD ÁRUHÁZA czégnél,
(Fő-utczán) kapható.

1859.

x **Játék és ajándéktárgyak karácsony és újévre** legolcsóbban beszerezhetők **Kardos Lipót** szerencsebazárjában Szt. László-tér. Hol dusan felszerelt nagy raktár áll a t. vevő-közönség b. rendelkezésére. 749.

x **A közönség érdekét** mozditotta elő **TESZLER SIMON** helybeli posztónagykereskedő, hogy engedve t. vevői általános óhajának, *posztónagykereskedését szabászati teremmel* bővítette ki. Kiváló képzettségű és a fővárosban, valamint külföldön bő tapasztalatokat szerzett szabászt szerződttetett, ki a legdivatosab faconok készítésével a legkényesebb izlést is kielégí, s így bárki *egyhármadrésznivel olcsóbban*, mint bárhol másutt szerezheti be a legfinomabb angol és scott kelmékből ruhaszükségletét. Egy egyszerű levelezőlapon közöl-kívánságra dus collectióját bármikor rendelket zésre bocsátja s azt választás megejtése végett báhova elküldi.

x **Orfeum a Lloyd kávéházban.** Ma és mindennap elsőrendű bel és külföldi művészekből álló *Variete Társulat* nagy előadást tart szórakoztató családi műsorral. *Friedler hasbeszélő* ki szenzációt keltő előadásával esté-ről estére zajos sikert arat, még csak néhány este fog fellépni. Ma új bohózat este fél nyolczkor. A n. é. közönség szíves pártfogását kéri mély tisztelettel *Berényi igazgató*.

F ü s t.

Ünnep küszöbén.

Szép, hogy újra eljött, kedves télapó! Törpéit napok óta üdvözöljük, amint lábunk alatt a csatornák jéghegyein nagy igyekvéssel kapaszkodnak fölfelé a gyalogjáró mentén. És bókölünk mesebeli tündérei is, öreg ur, amint *dérből-zuzmarából* szőtt boájukkal karunkba simulnak lágyan, *hidegen*, mint valami gögös várkisasszony, aki lehajol a fakó Trubadurhoz — s csillagos, kemény éjszakán hazakísérnek bennünket. A dérből-zuzmarához hangulatos jégvirágszál illenék ablakunkból a márványkisasszonyok keblére. Kerestük is, de hiába kerestük. Mintha csak — ó, próza — a *márványmenyasszonyt* kerestük volna.

Csak eddig volt így. Ezután másként lesz. Télapó kertésze majd kiment zavarunkból. Lassankint teleszórja már ablakunkat virágaival és telehinti illatukkal. Mert télapó már újra itt van közöttünk. Bevonult hozzánk hivatalosan udvartartásának minden fényével, csillogó pompájával, hulló pihék, szállongó hópelyhek szárnyán. Udvara, a havas, jeges vár, szebb a fehér *czár teli palotájánál*. Ami fő, biztosabb. A napsugár ugyan itt ott megpróbálja a bombavetést, de rajta veszít a turpisságon. Amíg ki nem tavaszodik, télapó az ur.

Imponál nekünk a tipegő aggyastán, akiben oly sok életerő lakozik. Csak látni kell az öreget, amikor a jég hátán a *korcsolyázókban* gyönyörködik. Csupa tűz, csupa fiatalság ilyenkor. Tetszenek neki a párok s csiklandozza fülét a *katonazene*.

Ilyenkor eszébe jut az a jólismert öregember, aki nem — *vén*. És bálba kívánczik. Csakhogy, oda nem eresztik ám. Hiszen elolvadna. Nem a mámortól, nem is a tánczól, nem is a pálmalom-boktól. Nem is a szemek tüztől. Dehogy. A *fűtéstől*. Hanem hát nem azért van téluramnak udvara, hogy ne bálozhassék, ha kedve tartja. Azt a bált meg kell nézni.

Hopmester és bárendező az éjszaka. Csilingelő szánokon fölvonulnak a tündérkisasszonyok. Most már jut nekik jégvirág elegendő. A bálterem pazarul világos. A hold arra való. Délszaki lombok helyett, fantasztikus fák, bokrok, növények költői összevisszasága. És jönnek a törpék, az apródok s a lovagok. Már csak éppen a cigány hiányzik. Megjő az is.

A szél. És csodahangokat csal ki gondolkáján. A különös hangokra különös táncz kerekedik. Szélszélyes, szédületes forgatag. Amolyan serpentinféle. Azaz, hogy még sem az. Sebesebb, őrületesebb, veszedelmesebb nála. A csillogó túlluhák bódítóan kavarnak a levegőben s a bálterem ropogó parkettjén porzik a hó. A szilaj párok teleszórják a tánczterem fűt, cserjéit a maguk *konfettijával*, hóval, zuzmarával, de még jégcsappal is. Ami már kissé sok is — a konfettiből. Közben a rendező teleaggatja a tánczos lovagok mellett tarka-barka kotlilonjeggyel. Könnyű neki. Ott vannak a csillogok.

Egy-egy hiszterikus jégkisasszony elszökik a palotából. Ki az országútra. És egészen modern, paralitikus módon fölírni kezd az éjszaka didergő vándoraival. Szegény kóborlók! Tánczba viszik a *fagy* tündérét, rászédülnek márványkeblére s ott alszanak el virágos, bohókás álmok között, kihűl, elhaló szívvel az országúton. Mégis csak szebb halál, mintha egy-egy düvad szabadul el télapó állatseregletéből s másnap megtalálják azt a bizonyos pár *csizmát* az országúton.

Hanem hát mindez messze van még. Egyelőre csak a kezdet kezdetén vagyunk. *Karácsony küszöbén*, valami kevés hóval, ami még megmaradt a hétről s el nem olvadt.

Husz-huszonkét esztendővel ezelőtti időből szöszke fiúcska jut eszünkbe, aki e sorok írójához veszedelmesen közel áll. Az apró legényke egykori kijelentése szerint csak hóban szabad disznót ölni. Máskülönben nem látszik meg — a *vér*. Banális dolog biz ez, de most, hogy egy reszkető írásu levél azt kérdi tőlünk Baranyából, — vajjon elmegyünk-e karácsonyra, akkor fölfüggesztik, a *poczák* halálos ítéletét, legalább egy-két napra még — most eszünkbe jutott nekünk ez a *gyermekkori kép*. És ez a kép és ez a levél olyan édes, olyan gyöngéd nekünk mostan.

Ilyen hangulatban néztük el az öreg télapót, amint szakállát rázza s gondjaink, tündéseiink, küzdelmeink között bevonul hozzánk fehér világgal, havas éjszakájával, csillogó, zuzmarás, gyertyafényes karácsonyfájával...

Yes.

IRODALOM.

A Gyakorlati Közigazgatási Könyvtár és Döntvénytár december 15 én kiadott 24. számával befejezte az 1905. évi első évfolyamát, melynek tartalma *nyolcz önálló kézikönyv*, egy nyolcz éves *»Főlap«* és egy 25 éves *»Döntvénytár«*; elvi határozat gyűjtemény, melyben közel 500 igen érdekes jogeset foglalatik. Ebben a most megjelent 24-ik füzetben, mely közel tíz ívnyi terjedelmű, dr. Perger Kálmán befejezi a szakkörökben legnagyobb elismeréssel honorált. *»A képviselőtestület szervezése és a tisztújítás kis- és nagyközségekben«* című monografiáját. Ungyancsak ebben az évfolyamot záró füzetben dr. Dolencz József *»A új anyakönyvi törvény«* című monografiáját befejezi. Mind a két műhöz, valamint a *»Főlap«* és a *»Közigazgatási Döntvénytár«* egész évfolyamához kimerítő és pontos *»Ügycsoportos«* és *»Betűrendes«* tárgymutató van csatolva. A *»Gyakorlati Közigazgatási Könyvtár és Döntvénytár«* előfizetési ára egész évre 12 korona. Megrendelhető dr. Dolencz József ügyvédnél, Budapest, VII. József-körút 74. sz. a. II. em. 11. ajtó.

SZINHÁZ.

Heti műsor.

Szombat: Casanova. C.
Vasárnap délután fél 4 órakor: Mikádó. (Bérletszünet.)

A bajusz.

Nagyvárad közönségével jórészt Horváth Kálmán művészete kedveltette meg ezt a pompás magyar operettet; természetes, hogy egyik vendégfellépte alkalmával is ezt a darabot választotta ki. S természetes az is, hogy a közönség még az első esténél is nagyobb számmal sietett egykori kedvencét ünnepelni. Tapaszt, kihívást annyit kapott Horváth, mint egy primadonna, sőt kapott a tegnapielőtti babérokoszoru után tegnap egy gyöngéd — tearózsacsokrot.

A *bajusz* másik, legfőbb vonzerejét, Berényi Vanda és Szatmári bájos kettősét sajnos nélkülöztük. Bár azt el kell ismerni, hogy Székely Gyula huszára sok jóízű vonást megőrzött Szatmári alakításából s Anday Terka is igyekezett ügyes szobaleány lenni. Teljesen kifogástalanul Palásthy játszott, a ki a nyápicz Ottóból csinált pompás, kacagtató karikatúrát. Komáromy Margit, Simon Mariska meg sem közelítették az első előadók sikerét; Benkő Jolán finom komikumát Simon Mariska sehogy sem tudja pótolni. Aradi Aranka csinos énekel, ügyes játékkal Horváthnak elég jó partnere volt.

Volt komikus epizód is. Mikor Horváth menydörögni kezd a miniszterek ellen s holmi csibe módra kitekert miniszteri nyakaktól várja a rendet szép Magyarországon, egy lelkes ifjúból kitört az érzés a földszinti állóhelyen:

— Éljen!

Persze derűtség és taps.

—r.

Horváth Kálmán bucsufellépése. A nagyvárad színházlátogató közönség tavalyi kedvence, Horváth Kálmán első két vendégszereplése oly sikeres volt, hogy a mai bucsufellépése rendkívül érdekesnek ígérkezik már annál is inkább, mert a vendég-művész ezuttal kitűnő szerepét, a nőhódító Casanovát fogja eljátszani. A közönség körében mozgalom indult meg, hogy Horváth Kálmánt több vendégszereplésre nyerve meg az igazgatóság. Azonban ez jelenleg lehetetlen, mert a népszerű művész oly sok kötelezettséget vállalt vendégszereplésekre mindentel, hogy ma okvetlen el kell bucsuzni. A mai előadás egyébként is élvezetes lesz, amennyiben az énekes társulat minden tagja részt vesz benne.

Karácsony estéje a színházban. Mint minden évben, úgy az idén is a karácsonyi előadás délután fél 4 órakor fog kezdődni. Ennélfogva vasárnap csak egy előadás lesz, a mikor is délután fél 4 órakor Sullivan örökbecsű, szépenéjű operette A Mikádó fog színpadra kerülni. A darabban részt vesznek: Tihanyi Miklós, a aktuális kuplékat fog énekelni, Bérczi Gyula, Palásthy Sándor, Arady Aranka, T. Pogány Janka és Székely Gyula.

EGYESÜLETEK.

A koldusápoló közgyűlése.

A Szt. László menház ma este 5 órakor választmányi, majd közgyűlést tartott, melyen jelen voltak: Palotay László elnökle alatt: Dr. Bundala Mihály, Hlatky Endre, dr. Hoványi Géza, dr. Hoványi Gyula, dr. Schweiger Ede, Halász Gyula, Sztarill Ferencz és dr. Imrik Gusztáv aki a jkvet vezet e.

Elnök bejelentette, hogy jelenleg 7 férfi, 15 nő s 34 gyermek van gondozás alatt. Egy üresedésben lévő helyre Suruczky Rozáliát vették fel. A pártfogó tagok idei adományá 780 korona, és pedig adakoztak:

Szmrecsányi Pál püspök 200, Vinkler József 100, Széchényi Jenő 40, Andrassy János 40, Palotay László 50, Bunyitay Vincze 24, dr. Wolafka Nándor 40, Grócz Béla 50, dr. Karsch Lollion 25, dr. Bundala Mihály 25, Fetszer Antal 40, Sptett Gyula 30, dr. Fraknói Vilmos 40, dr. Belopotoczky Kálmán 40, dr. Bognár István 40 kor. Összeg: 780 kor.

A jövő évi költségelőirányzatot dr. Hoványi Gyula pénztárnok terjesztette elő, amelyet mint teljesen reális alapon állót változatlanul elfogadtak. E szerint a bevétel 14754 kor. 62 fillér kiadás ugyanannyi. A gyűlés az elnök elttetésével véget ért.

A Népmvelési Egyesület ülése. A Biharmegyei Népmvelési Egyesület választmánya tegnap, pénteken délután tartotta ülését Sipos Orbán elnökle alatt s Fetszer Antal, Vasady Lajos, dr. Vucskics Gyula, Réz Mihály, Böszörményi Géza, Mikusay József, Békésy János, Szánborovszky Rezső, Jánosházy János, Biró Márk, dr. Kovács S. János és Báthy Zoltán jelenlétében. A magyar nyelv oktatása körül buzgólkodott tanítók között kiosztandó 400 kor. jutalomra nézve, Várady Lajos kir. tanfelügyelő előterjesztésére elhatározták, hogy a jutalmakat már a karácsonyi ünnepekre kiosztják. Foglalkozott a választmány az alkohol-ellenes mozgalommal s bemutatták azokat a képeket, amelyek az alkoholizmus következményeit mutatják. Mivel ezek beszerzésére az egyesület kellő anyagi eszközökkel nem rendelkezik, e tárgyban egy öt tagu bizottságot küldtek ki. A tanzerekről benyújtott kérvényeket kiadták a bizottságnak.

Igazságszolgáltatás.

Lefülett vörös. A szeptember 23-iki audiencia után a főváros ellenzéki polgársága tudvalevőleg fáklyásmenetet akart rendezni a koalíció vezéreii tiszteletére. A szocialdemok-

raták hecczet provokáltak s színleg ők is tüntető fölvonulást próbáltak rendezni ugyanakkor. Így aztán elérték céljukat. A rendőrség egyik fölvonulást sem engedélyezte. Hogy a szociáldemokraták milyen eszközökkel dolgoztak az ellenzéki fáklyásmenet meghiusításán, bizonyítja az a röpirat, amelyet illetőleg Pataki Pál asztalos írt s amelyet az utcán osztogattak és plakatiroztak. A röpirat egyebek közt ezeket mondja:

» Az elnyomó polgárságnak és az éretlen diákoknak meg kell mutatni, hogy az utcára a lábukat sem szabad kitenniük. Meglátják, tudnak-e csahosok harapni s ha igen, olyanok-e a fogaik, hogy nem lehet azokat kivenni. Ott lesznek hát a mi tizezreink is s amint eddig mindig becsülettel dolgoztunk, becsületes munkát fogunk ezuttal is végezni. Egünk a vágytól, hogy végre ezekkel a baditákkal találkozzunk. Alkalmunk lesz szembeállanunk ezzel a hitvány bandával, a hazafiság nevében kalózkódó aljas csordával, melyről a történelem utálattal és megvetéssel fog megemlékezni. Majd meglátjuk, a gyáva és gyűlevész népség tud-e úgy helyt állani, amint fenyegetőzni fog. «

A röpirat a Népszava nyomdájában készült. A budapesti esküdszék tegnap foglalkozott az ügygel az állítólagos szerzőt bűnösnek mondotta az izgatásban. A bíróság aztán 1 évi államfogházra ítélte.

TÁVIRATOK.

A válság.

Budapest, decz. 22. (Saját tud. táv.) A karácsony ünnepi csöndje valamenynyire lecsillapította a politika hullámain is. Maga a király is Wallseeba utazott Ferencz-Szalvátor főherczeg családjához ünnepelni. Jó ünnepjük lesz az öreg bakáknak is, akiket csakugyan hazabocsátanak már a császárvároshól is a 4. hadtest területéről. Már a méntelepi tartalékosok ünnepét megzavarja az a riasztó hír, hogy félévi szolgálatra behívják őket. Most kézbesítik ki a behívókat. Válaszos levelező-lappal egyidejűleg. A behívottnak jeleznie kell, hogy értesült a rendelkezésről.

Nincs békéjük a derék törvényhatóságoknak sem. A kormány megzavarja. Főként új főispánjai útján. Nyitramegye mai közgyűlése egyhangulag elfogadta az állandóválasztmány indítvá yát s kimondotta, hogy a főispánt nem installálja tőle esküt ki nem vesz, az általa esetleg egybehívandó közgyűlésen senki sem fog megjelenni, a közgyűlési termet lepecsételik, ha pedig erőszakkal feltöretné, akkor bűnvádi eljárást indítanak ellene.

Krečsmárik békési főispán most bocsátotta ki meghívóját a törvényhatósági bizottság tagjaihoz a december 30-iki installáló közgyűlésre.

Ungvármegye mai közgyűlésén tiltakozott Bernáth főispán törvénytelen kinevezése ellen. A december 29-re egybehívott installáló közgyűlés elé törvényes akadályokat gördítenek. Lakást a főispánnak nem adnak, a lakosztályt átalakítják hivatalos helyiséggé, a közgyűlési terem ajtaját lepecsételik. Kristóffy megsemmisítő leiratát nem veszik tudomásul.

Laszberg átirata ma érkezett Be-

niczkyhez. Beniczky az átirat értelmében biztosítja Laszberget, hogy sem neki, sem Römernek bántódása nem lesz soha a megyeházán. Rendőrséget még ma is alkalmaztak.

Sopronmegye új főispánja, Badits Zoltán ma elnökölt először a közigazgatási bizottság ülésén. Bizalmatlansági indítvánnyal készültek ellene, de azon a czímen, hogy nem jelentették be idejében, nem került tárgyalásra.

A kibontakozás ügyével két cikk foglalkozik. Kossuth a Zeilban Lukács békeakciójáról azt mondja, nem tudja, lesz-e sikere. Katonai részen kell engedményeknek történni. A nemzet óhajtja és kész a tartós békére. — A kormány felhivatalosa is folytatja fejtegetését a megoldásról. A koalíció olyan programmal lépjen a Felség elé, a mely a kiegyezési törvény szellemét fődje. A törvényt a király és az országgyűlés együtt magyarázza.

Ugy, ahogy Kristóffy jelzi ebben a kérdésben álláspontját. Akkor a kormány bármely pillanatban kész visszalépni s átadni helyét a többségnek. — Persze, ez csak olyan nesze semmi beszéd.

Samassa ünneplése.

Budapest, decz. 22. (Saját tud. táv.) Egerből jelentik, hogy Samassa József bibornok-érsek ma tartotta bevonulását a városba. Kállay főispán Hatvanig elébe utazott. Az egri pályaudvaron Jankovics Dezső polgármester fogadta, nagyszámu előkelő közönség élén s üdvözlő beszédet intézett a főpaphoz, aki meghatóttan mondott köszönetet.

A pályaudvarról impozáns menet kísért a rezidenciáig a bibornokot. Este fényes kivilágítást rendeztek tiszteletére, fáklyásmenet volt zenével. A papság a rezidenciában üdvözölte e bibornok érseket.

NYILTTÉR.

Az „Első nagyvárad cipő- és csizmagvár” Moskovits Farkas és Tsa cég,

mely 370 alkalmazottat és munkást foglalkoztat és kizárólag a legfinomabb lábbelieket *kézimunkával* készítetteti.

Nagyvárad, Kossuth-u. 5. számú saját házban (volt rendőrségi épület) levő

kicsinybeni eladási üzletében

férfi, női, fiu és gyermekcipőket, vizmentes csizmákat, eredeti gyári árban — minden pár lábbelin a szabott ár rá van plombálva — árusít.

Kittinó anyag! Legjobb szabás!

Tartós munka!

Kényelmes viselet! Legdivatosabb fagon!

Telefon: 417.

*** A legdivatosabb ***

névjegyek

olcsón készíttetnek

a Szent László nyomdában

Szilágyi Dezső-utca 5. sz.

TÖRT SZÁMOK

TANÍTÁSA ÉS TANULÁSA

középiskolába készülő
tanulók, kisiparosok
és kisgazdák számára.

Írta: **RÁTKAY JÓZSEF.**

Kapható a

Szent László nyomdában.

Szilágyi Dezső-utca 5. sz.

Ára 20 fillér.

Vidékre 25 fillér előleges beküldése
mellett bérmentesen küldetik meg.

BUTOR-IPARTELEP

Nagyvárad, Szent László-tér
RIMANÓCZY-HÁZ. Holdas templom mellett.
Telefonszám az egész megyére 584.

Tisztelettel tudatom a n. é. közönséggel, hogy

butor

nagyraktáramban

modern szalon-, ebédlő-, háló- és
fürdőberendezések, valamint minden-
nemű **tükör, réz- és vasbutorok** a
lehető legszolidabb árszámítás mellett a leg-
szebb kivitelben szerezhetők be.

Saját műhelyemben

személyes felügyelettel mellett készülnek
minden e szakmába vágó **asztalos, kár-
pitos és díszítő stb. munkák, javi-
tások** a legjutányosabb árszámítás mellett

Tisztelettel

Büchler Márton.

REGÉNYCSARNOK.

Gyorgyejev Foma.

Irtta: Gorkij Maxim

14.

— A gimnázisták sokat olvasnak, sokat tudnak. Például Jesov.

— Ismerem . . . Fecsegő.

— Egyszerűen irigyled. Nagyon okos fiu. Nemsokára a moszkvai egyetemre kerül.

Nos és? — kérdezte Foma egykedvűen.

— Örök életedben gyerek maradsz.

— Nos és ha az maradok?

— Milyen boldogság az! — kiáltott Ljuba irenikusan.

— En tanulás nélkül is elérem azt, amit akarok — mondta Foma gunyosan — s fölveszem akárkivel, aki sokat tanult. Az éhes embernek tanulnia kell, nekem nem.

— Pluj, de ostba és rossz vagy — mondta a leány megvetően s elfordult Fomától. A fiu bánatosan nézett utána, összeráncolta a homlokát s lehajtott fejjel ment tovább.

Már kezdte megismerni a magány varázsát és az álmok mérgét. Nyári estéken mikor a föld tüzes színeiben pompázik, valami félénk vágy költözött szívébe az ismeretlen után. Ha valami sötét zugban üldögélt vagy az ágyon feküdt, a régiek királykisasszonyai vonultak el előtte, valamennyinek olyan arcza volt, mint Ljubának vagy valamelyik ismerős leánynak. Mindezek titokzatos pillantást vetettek reá. Olykor erős energiát öjtöttak belé ezek az alakok, hogy szinte megrészegült tőle.

Egy pár nappal az elutazás előtt Jefim nagyon megijedt, mikor egy taligán a hajóra hozták Palageja ruháit. Jefim a fejét csóválta s így szólt!

— Hogyan? Hát velünk jön?

— Velünk — mondta Foma röviden.

Jefim sóhajtott,

— Mit sóhajtozol?

— Hja — mondja Jefim — hisz nagy városba megyünk. Van ott elég ilyen.

— Hallgass!

— Jól van . . . De ez nem járja!

— Mi?

— Ez a könnyelműség . . . Hajónk tiszta . . . és most egy asszony . . . Azaz, hogy ez nem is asszony.

Foma szigorú arcot vágott s így szólt:

— Jegyezd meg magadnak s mondd meg a többinek is, ha valaki egy rossz szót mer szólni, annak farkát vágok a fejéhez.

— Ejha! — mondta Jefim hitetlenül s kíváncsian nézett Fomára, de aztán rögtön elkoródott. Ignác fia úgy csikorgatta a fogait, mint a farkas, pupillái kitágultak s ordított:

— Csak röhögj! Majd megmutatom én neked!

Jefim megijedt, de azért megőrizte méltóságát.

— Ha ön is az ur itt, de nekem megparancsolták, hogy vigyázzak önre, Én vagyok a kapitány!

— A kapitány? — kiáltotta Foma remegve. — Hát én?

— Ne kiabáljon! Nem érdemes egy asszony miatt.

Foma halvány arcán piros foltok jelentek meg, egyik lábáról a másikra nehezkedett, a kezét kabátja zsebébe mélyeztette s egyenletes, szigorú hangon mondta:

— Te kapitány! Te! Ha még egy szót szólsz, kiruglak! Kiteszlek a partra! Értetted? Te nem fogsz parancsolni! Nos?

Jefim elképpedt. Pislogott s egy szót sem felelt.

— Értetted?

— Igen. De nem értem, miért kiabál . . .

— Hallgass!

A kapitány jónak látta odébbállani s közben morgott csak valamit.

— Uj! — mondta — az alma nem esik messze a fájától.

Belépett a kormányos kajütjébe s elbeszélte a dolgot:

— Láttál már ilyent? — fejezte be elbeszélését — a jó kutya már az első vadászatnál is kimutatja a toga fehéret. Pedig hülye ez a gyerek . . .

Permben levél várta Fomát, melyben Majakin azt írta, hogy Ignác annyira vágyódik fia után, hogy ivásnak adta magát s hogy az ő korában nagy veszedelemmel jár a részegeskedés. A levél avval a tanácssal végződött, hogy Foma mielőbb intézze el az ügyeket s siessen haza. Ebben a tanácsban valami nagyon elszomorító volt Fomára nézve, ami szívének tiszta örömet elhomályosítá, de az üzleti gondok és Pelageja becézgetése közben ez az árnyék is eltűnt. Élete úgy tűnt tova, mint a folyó hulláma, minden nap új benyomásokat hozott magával s új gondolatokat ébresztett benne Pelageja a szerelmes asszony minden szenvedélyét rápazarolta s az érzések hatalmát, melyet az ő korában lévő asszonyok fejtenek ki a szerelmükkel. Olykor más érzés is támadt lelkében, olyan érzés, amely Fomát még jobban hozzá láncolta, valami anyai gondoskodás, mely arra irányult, hogy fiát minden ballépéstől megóvja s hogy az élet bölcsességére megtanítsa. Gyakran, mikor a fedélzeten ültek, barátságosan és szomorúan így szólt:

(Folyt. köv.)

KÖZGAZDASÁG.

A gabonatözsde határideje.

Budapest, decz. 22

Buza okt. — — — —	16:38
Rozs okt.-re — — — —	13:16
Tengeri április 1906 — — — —	13:38
Zab ápr.-ra — — — —	13:16
Repcze aug.-ra — — — —	21:06

Értéktözsde.

Budapest, decz. 22.

Oszták hitelrészvény — — —	678:—
Magyar hitelrészvény — — —	706:—
Leszámitoló bank — — —	499:—
Rimamurányi — — —	548:—
Oszták-m. államvasuti részvény — — —	681:75
Közüti vasut — — —	582:50
Városi villamos vasut — — —	316:50

Hivatalos árfolyamok.

A budapesti áru- és értéktözsde 1905 decz. 22-én.

Magyar aranyjárdék 4% — — —	113:50
Magyar koronajárdék 4% — — —	95:20
Magyar koronajárdék 3 1/2% — — —	86:20
Magyar földterhermentesítési kötvény 4% — — —	96:—
Horváth-szlavon földterhermentesítési kötvény — — —	96:50
Magyar nyerevény sorsjegy-kölesön — — —	212:—
Tisza-szab. és szegedi sorsjegy-kölesön — — —	156:50
Oszták járdék papírban — — —	99:30
Oszták járdék ezüstben — — —	100:30
Oszták korona járdék — — —	117:15
Oszták járdék aranyban — — —	99:50
1860. oszt. államsorsjegyek — — —	156:—
Oszták-magyar bankrészvény — — —	16:30
Magyar hitelbank részvény — — —	787:75
Oszták hitelbank intézeti részvény — — —	667:75
Oszták-magyar államvasuti részvény — — —	661:50
20 frankos arany (Napolendor) — — —	19:14
Német birodalmi márka — — —	117:75
London vista — — —	240:05
Páris vista — — —	95:60
20 márkás arany — — —	23:51

A szerkesztésért felelős:

Dr. VUGSKICS GYULA.

A Nagykárolyban megjelenő „Szatmárvármegye“ politikai hetilap szerkesztő tulajdonosai egy Nagykárolyban felállítandó nyomda vezetésére, esetleg társas viszony mellettértelmes, gyakorlott és megbízható **nyomdászt keresnek.**

Közelebbi feltételek megtudhatók a „Szatmárvármegye“ politikai hetilap szerkesztőségében, Nagykárolyban.

AMERIKAI ÁRUHÁZ

kézmű- és női divatáru raktár
Nagyvárad, Fő utca (Bazár épület).

Legolcsóbban és legjobban beszerezhető

KARÁCSONYI

és

UJÉVI

ajándékok.

Ez alkalommal a már ismert olcsó áraknál is olcsóbban lesz minden cikkforgalomba hozva.

Azért árulhat legolcsóbban, mert ez üzlet
Nagyvárad legnagyobb forgalmú üzlete.

Jobb lábbelinek

chevraux, boxcalf, borjubőr stbből ellismert legjobb tisztítószert

GLOBIN,

mert minden nehézség nélkül **pompás fény** éretik el.

Konserválja a bőrt és **puhává** teszi.

Fritz Schulz jun.,

Alt.-Gee. Eger i. B., Leipzig.

HIRDE TÉSEK

jutányos árban

felvétetnek a

„TISZÁNTÚL“

kiadóhivatalában.

Fábry Testvérek

divatáru üzletében

Fő-utcza, (Moskovits-palota)

az eladás
mélyen leszállított árak mellett, készpénz
fizetéssel megkezdődött.

Nagy választék:

férfi, női divatáru tárgyakban, to-
vábbá a legfinomabb kalapok, czipők,
fehérneműek, ingek, gallérok, nyak-
kendők, különböző ajándék tárgyak

igazi alkalmi vétele,

1419

Felhívás

a Filléres Takaré- és Segélyszövetkezet

1906 január 1-én új évtársulatot nyit.
Egy üzlet résznek alapját az évtársulat
tartama alatt — 3 éven át — hetenként
kötelezőleg fizetendő 20 fillér képezi.

A szövetkezet célja az, hogy egy
részről a tagok részére kisebb összegű
hetenként ismétlődő betétek által a va-
gyongyűjtést lehetővé tegye, másrésztől,
hogy ugyanezen tagok betéteik arányában
olcsó kamattal mellett kölcsönöket kap-
hassanak.

A beiratások a Leszámitoló és Jel-
zálogbank helyiségében (Bémer-tér, Lévai-
palota) eszközölhetők, a befizetések ugyan-
ott lesznek teljesítendőek.

A vidéki beiratkozók a heti befize-
téseket a postatakarékpénztár útján por-
tómentesen teljesíthetik.

Egy heti befizetéssel már a mai nap-
tól fogva minden beiratkozó megkapja a
nevére kiállított könyvecskét.

1407.

»FILLÉRES«

TAKARÉK- ÉS SEGÉLYSZÖVETKEZET.

Nagyvárad város VILLAMOS MŰVE

értesíti a n. érd. izzólámpa körtéket tart raktáron 3. legfeljebb 3/4 watt fogyasztással gyertyánként, melyek legolcsóbb áron kaphatók. A sima izzólámpa ára darabonként 72 fillér, homályos (matt), színes fényképsz-lámpák és mindenemű izzólámpa különlegességek ugyancsak kartell áron kerülnek eladásra. Ugyanott kaphatók nernst-lámpák és osmium-lámpák gyertyánként 1/5 watt fogyasztással.

Csillárok, és villamosmotorok eredeti gyári
ívlámpák árak mellett

kaphatók. A villamos mű igazgatósága elvállalja

→ villamosvilágítási →

és erőátviteli berendezések felszerelését, bővítését, átalakítását, javítását, ívlámpák kezelését, hozzávaló szénpálcák szállítását, berakását és minden e szakmába vágó munkálatokat a legolcsóbb ár mellett.

Nagyobb megrendeléseknél megfelelő engedmeny. Költségvetések ingyen.

Villamos szerelők felvételnek a villamos műnél.

A közelgő ünnepekre

ajánlom a következő

asztali boraimat

f. adózottan 10—25 L. fonott üve-
gekben (demyon)

1. n.-várad új bor literje 28 és fél kr.
2. 1904. »ó bor« 31 és fél kr.
3. 1904. »ó vörös bor« 45 és fél kr.

Ugyan e borokat 50—100 literes
hordókban, fogy. adó nélkül — ház-
hoz szállítom vagy vasuti állomásra
adom 18—21—35 frt. Hl. árban.

1900-as menesi finom ó fajborok,
melyek gyógyborokul is alkalmasak; —
7 tized L-es palackban az ismert
árakban.

Molnár Lajos,

szőlőbirtokos, Schlauch-tér 18. 1420.

Belépési felhívás!

A „Polgári takaré- és segély-szövetkezet”

1906. január 1-én nyitja meg

11-ik évtársulatát.

A szövetkezet kizárólag azon célnak szol-
gál, hogy kötelező heti befizetések által, apró
tőkék gyűjtésével fejlessze és ápolja a takaré-
kossági szellemet, lehetővé teszi, hogy kisebb
összegek is gyümölcsöző tökévé nőhessenek s így
mindazoknak, kik keresetüknek csak kis részét
tudják félretenni, szövetkezetünk valóságos
gyűjtőpénztára.

A kötelező heti befizetés minden jegyzet
üzlet rész után 20 fillér, mely 3 évig vagyis
156 héten át fizetendő, mely idő lejártá után
az összegyűjtött tőke osztálékkal együtt kiadatik.

Tagok felvétele s az új törzsbetéti könyvecs-
ké kiadása mai naptól kezdve d. e. 9—12-ig.
d. u. 3—5 óráig a szövetkezet hivatalos helyi-
ségében (Kossuth Lajos-utcza sz.) eszközöltetik
Nagyvárad, 1905. nov. 6.

Az igazgatóság.

A 11-ik évtársulat befizetési napjai:

Szerdán délután . . . 3—5-ig,
Pénteken . . . 3—5-ig.

Nagy karácsonyi vásár alkalmi ajándékok,

szép ruhakelmék, mosó barchetek. Kis véges
Chiffonok és vásznak, gyönyörű fehérne-
műek, zsebkendők, szőnyegek, olcsó árban selyem és satin paplanok minden szín-
ben, alsó ingek, alsó nadrágok, kötött keztyűk és harisnyák.

Elegáns színházi fejkötők, selyem Challak, szép tüllgallérok és minden itten fel nem
sorolt cikkek, a karácsony alkalmából mérsékelten leszállított árban lesznek a közön-
ség rendelkezésére bocsátva.

Kiváló tisztelettel:

AJTAY GYULA ÉS TÁRSA

Nagyvárad Bémer-tér, a Pannonia-szálloda mellett.